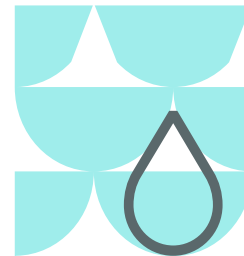

Spolufinancováno
EVROPSKOU UNÍÍ

KONFERENCE SVĚTOVÝ DEN VODY 2026

20.3.2026, Kongresové centrum Praha

Ing. Jan Kříž | Vrchní ředitel sekce Ekonomiky životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Čím přispívá MŽP k ochraně vody?

- ➔ Účinnou legislativou a regulací včetně monitoringu – pravidla pro vypouštění odpadních vod, limity znečištění pro povrchové a podzemní vody; klíčový cíl: „dobrý stav vod“
- ➔ Podporou výzkumu - klíčová data, nové technologie, nové přístupy - Program prostředí pro život
- ➔ Osvětou a enviromentální výchovou – celá řada programů pro děti podporovaná z prostředků SFŽP
- ➔ Dlouhodobou finanční podporou – financování projektů s cílem zajistit požadované množství a kvalitu pitné vody, povrchových vod a postupně dosáhnout přirozeného stavu vodních útvarů
Klíčové podpory jsou EU prostředky – OP ŽP a Národní plán obnovy a prostředky SFŽP

Zpráva o stavu životního prostředí za rok 2024

- ➔ Vodohospodářská infrastruktura se dlouhodobě rozvíjí, dochází k její revitalizaci a také ke zvyšování podílu připojených obyvatel na veřejný vodovod. **Podíl obyvatel připojených na veřejný vodovod** v porovnání s rokem 2000 výrazně vzrostl, z 87,1 % na 95,1 % v roce 2024. (Hl. m. Praha 100% a v Karlovarském kraji – 99,8 % připojení. Moravskoslezský kraj (99,8 %). Nejnižší podíl obyvatel zásobovaných pitnou vodou byl v krajích Plzeňském (85,6 %) a Středočeském (86,1 %).
- ➔ **Podíl obyvatel připojených na kanalizační síť** v roce 2024 činil **91,1 %**, Nejvyšší podíl připojených obyvatel na kanalizační síť zakončenou ČOV byl v krajích Hl. m. Praha (99,9 %) a Karlovarském (99,7 %). Nejnižší podíl obyvatel připojených na kanalizace a kanalizace zakončené ČOV byl v kraji Libereckém (71,7 %) a Středočeském (77,4 %).
- ➔ Problematická je situace **především v obcích do 2 000 EO**, kterým povinnost výstavby kanalizace nenařizuje legislativa a pro které jsou investice do vodohospodářské infrastruktury dostatečných technických parametrů, i přes existenci dotačních titulů zaměřených na zajištění vodohospodářské infrastruktury, často **příliš nákladné**.

Zpráva o stavu životního prostředí za rok 2024

- ➔ **Kvalita vody** v tocích je problematická především v krajích Jihomoravském, Středočeském a Jihočeském. Jakost vody v těchto krajích je negativně ovlivněna především intenzivním zemědělstvím, nižším připojením obyvatel na ČOV, nebo průmyslem. Nejnižší podíl připojených obyvatel na kanalizační síť zakončenou ČOV je v kraji Libereckém (73,1 %), Královéhradeckém (75,4 %) a Vysočina (76,2 %).
- ➔ Na kanalizaci zakončenou ČOV dosud **není připojeno 13,4 %** obyvatel. **Celkový počet čistíren odpadních vod** v celém Česku se zvýšil na 3 550.
- ➔ Kvalita povrchových vod se od roku 2000 výrazně zlepšila. Ze základních ukazatelů se v období 2000–2024 podařilo nejvíce snížit **amoniakální dusík** (N) a to především díky účinnějšímu čištění odpadních vod a poklesu živočišné zemědělské výroby. Koncentrace **celkového fosforu** (P_{celk.}) se podařilo snížit o 46,5 %, zejména díky důkladnějšímu čištění odpadních vod a omezení množství fosfátů v pracích prostředcích. Avšak od roku 2020 kvalita vody ve vodních tocích stagnuje a nedaří se dále výrazně snižovat obsah znečištění.

Zpráva o stavu životního prostředí za rok 2024

Kvalita vody v tocích ČR 2023-2024 a hodnocení trendu a stavu plnění stanovených cílů

Indikátor SPŽP	Stanovený cíl	Dlouhodobý trend (15 let a více)	Krátkodobý trend (5 let)	Aktuální stav	Plnění cíle
Kvalita vody ve vodních tocích	Jakost povrchových vod se zlepšuje			47,0 % profilů ve III. třídě jakosti (znečištěná voda)	
Kvalita koupacích vod	Jakost povrchových vod se zlepšuje			64,1 % vod vhodných ke koupání (zařazeno do I. nebo II. kategorie kvality)	
Kvalita podzemních vod	Jakost podzemních vod se zlepšuje			Překročení limitních hodnot alespoň v jednom ukazateli u 83,2 % objektů.	

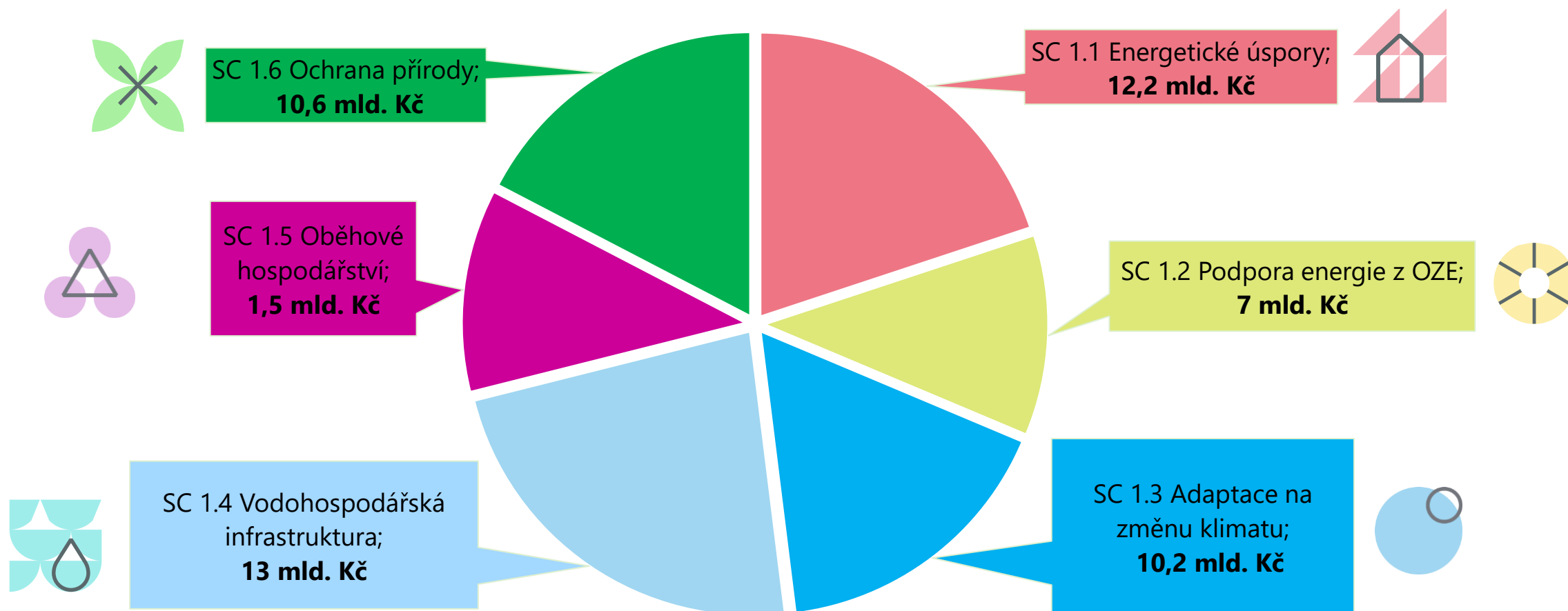
- I. a II. tř. neznečištěná a mírně znečištěná voda
- III. tř. znečištěná voda
- IV. tř. silně znečištěná voda
- V. tř. velmi silně znečištěná voda

HISTORIE PODPORY VHI V OPŽP

OBDOBÍ	ODPADNÍ VODA (mld. Kč)	PITNÁ VODA (mld. Kč)
ISPA/FS 2004-2006	14,8	
OPŽP 2007-2013	38,6	4,4
OPŽP 2014-2020	11,4	3,5
OPŽP 2021 +	9,5	3,4
CELKEM (mld. Kč)	85,6	

CELKOVÁ ALOKACE OPŽP 2021-2027

REKAPITULACE VÝZEV OPŽP 21+

Oblast SC 1.4: Podpora přístupu k vodě a udržitelného hospodaření s vodou

1. kolo výzev

Oblast	Výzva	Opatření	Alokace (mld. Kč)	Ukončení příjmu žádostí	Počet projektů v podaných žádostech	Schválené projekty (mld. Kč)	Naplněnost výzev
Odpadní voda	002 průběžná	výstavba ČOV a kanalizací	4	28.02.2023	25	2,1	101%
	021 kolová	vše, bez omezení	1,5	20.10.2022	101	3,5	
Pitná voda	003 průběžná	výstavba vodovodů	0,9	05.10.2022	25	1,2	153%
	026 kolová	vše, bez omezení	1	20.10.2022	69	1,7	

2. kolo výzev

Oblast	Výzva	Opatření	Alokace (mld. Kč)	Ukončení příjmu žádostí	Počet projektů v podaných žádostech	Objem příspěvku EU v zaregistrovaných žádostech (mld. Kč)	Schválené projekty (mld. Kč)	Naplněnost výzev (z objemu zaregistrovaných žádostí)
Odpadní voda	042 kolová	vše, bez omezení	2	30.09.2023	263	12,0	2,28	600%
	043 průběžná	výstavba ČOV a kanalizací	1,5	31.10.2023	47	2,4	1,52	160%
Pitní voda	044 kolová	vše, bez omezení	0,5	30.09.2023	167	3,7	0,58	740%

➡ Výrazný zájem a převis žádostí, návazná podpora

DOPLŇKOVÉ A SOUVISEJÍCÍ FINANCOVÁNÍ z NPŽP

V rámci „projektového schématu“ byly vyhlášeny výzvy:

- NPŽP 7/2021 – DČOV (ukončena)
- NPŽP 9/2021 – zdroje pitné vody (ukončena)

Zdroj financování - OPŽP

Aktuálně vyhlášena NOVÁ výzva č. 6/2025 na DČOV

(příjem žádostí od 14.3.2025 - 6.1.2027, alokace 300 mil. Kč)

Finanční nástroj pro vodohospodářský sektor

V rámci realokací z jiných OP jsme obdrželi celkem cca 800 mil. Kč s předpokladem realizace FN VHI, zbytková alokace v rámci SC1.4 je aktuálně zhruba 500 mil. Kč. Celkem tedy vychází aktuální alokace pro FN VHI cca 1,3 mld. Kč.

- Příprava pilotního finančního nástroje - téma naplňování požadavků Směrnice Evropského parlamentu a Rady EU 2024/3019 o čištění městských odpadních vod
- **Vypracováno ex-ante posouzení** (nalezení alternativních modelů financování, zacílení, analýza poptávky)
- V OPŽP byla VHI dosud podporována pouze formou dotace (míra podpory v OPŽP 2014 – 2020 až 85 % CZV, v OPŽP 2021+ dle opatření 30 až 70 % CZV), aktuálně FN předpokládá poskytování podpory **formou zvýhodněných úvěrů bez dotační složky se splatností 10 let s možností případného prodloužení**
- Investičně velmi náročné projekty

Finanční nástroj pro vodohospodářský sektor

Věcné nastavení FN

- cílit na **modernizaci stávajících ČOV** s cílovou kapacitou nad 10 000EO za účelem na plnění požadavků směrnice s možností řešit opodstatněné navýšení kapacity ČOV a zefektivnění provozních parametrů vedoucích ke snížení spotřeby energie
- opatření je otevřeno širšímu okruhu žadatelů než běžné dotační výzvy – finanční nástroj umožňuje zapojení také soukromých podniků
- v projektech s FN nebudou aplikovány podmínky Přílohy č. 3 PD OPŽP 21+; bude zachována povinnost zajištění 10leté doby udržitelnosti investice, resp. celého VH systému s využitím Nástroje Udržitelnost OPŽP

NOVÉ POŽADAVKY UWWTD

Revidovaná směrnice UWWTD se nově dotkne přibližně 700 obcí a aglomerací.

Radou EU přijata **5. listopadu 2024**

Mezi nejvýznamnější z nich patří:

- Zavedení kvartérního stupně čištění na čistírnách odpadních vod (ČOV) v aglomeracích nad 150 tis. EO (konečný termín plnění 2045)
- Zajištění energetické neutrality pro aglomerace nad 10 tisíc EO (konečný termín plnění 2045)
- Povinnost vybudování stokové soustavy s centrální mechanicko-biologickou ČOV v aglomeracích s více než 1000 EO (konečný termín plnění 2035)
- Rozšíření ČOV v aglomeracích nad 10 tisíc EO o terciární stupeň čištění (konečný termín plnění 2045)
- Zavedení rozšířené odpovědnosti výrobců (konečný termín plnění 2027)

CO NÁS „PÁLÍ“?

Zajištění financování požadavků směrnice EP a Rady 2024/3019

- Zapojení veřejného financování - národní a EU zdroje
- Podpora ve formě **dotací, finančních nástrojů**
- Dopad na konečné spotřebitele

Obnova vodohospodářské infrastruktury

- Tvorba a plnění **plánů financování obnovy**
- V **OPŽP podmínka udržitelnosti** projektu - stanovení **minimální výše zdrojů**, které by měl vlastník (žadatel) vytvořit a následně investovat zpět **do obnovy** infrastrukturního majetku (zásada znečišťovatel platí, zdroje generované v cenách pro vodné a stočné)

CO NÁS „PÁLÍ“?

Atomizace oboru vodovodů a kanalizací – počet vlastníků a provozovatelů VaK

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Index % 2024/2023
Vlastníci	6 668	6 795	6 932	7 480	7 729	7 897	8 153	8 423	8 689	103,2
Provozovatelé	2 853	2 878	2 941	2 992	3 041	3 067	3 091	3 176	3 211	101,1

- V OPŽP **podmínka hlavního vlastníka** (zamezení další fragmentace trhu, podpora konsolidace vodohospodářských celků)

PŘEHLED VÝZEV – v oblasti SC 1.3 a NPŽP

Číslo výzvy	Název výzvy	Upřesnění zacílení výzvy	Příjem žádostí	Ukončení příjmu žádostí	Alokace výzvy
73. výzva	Podpora přírodě blízkých opatření v krajině a sídlech - ERDF	Tvorba nových a obnova stávajících přírodě blízkých vodních prvků v krajině včetně sídel; Vegetační krajinné prvky (včetně skladebných prvků ÚSES) - <u>méně rozvinuté regiony</u>	20.11.2024	30.06.2026	400 000 000
104. výzva	Podpora přírodě blízkých opatření v krajině a sídlech - FS	Tvorba nových a obnova stávajících přírodě blízkých vodních prvků v krajině včetně sídel; Vegetační krajinné prvky (včetně skladebných prvků ÚSES, meliorace – <u>přechodové regiony</u>	28.01.2026	30.06.2026	330 000 000
19/2025 NPŽP		Přírodě blízká protipovodňová opatření a revitalizace vodních toků	01.10.2025	30.09.2026	3 000 000 000
AOPK OPŽP ZMV - Výzva č. 15, SC 1.3	Podpora přírodě blízkých opatření v krajině a sídlech	Tvorba nových a obnova stávajících přírodě blízkých vodních prvků v krajině včetně sídel; Vegetační krajinné prvky (včetně skladebných prvků ÚSES)	04.11.2025	30.06.2026	200000000 Vyčerpaná alokace

PŘEHLED VÝZEV – v oblasti SC 1.3

Číslo výzvy	Název výzvy	Upřesnění zacílení výzvy	Příjem žádostí	Ukončení příjmu žádostí	Alokace výzvy
86. výzva	Hospodaření se srážkovými vodami	Realizace opatření ke zpomalení odtoku, pro vsak, retenci a akumulaci srážkové vody vč. jejího dalšího využití; realizace zelených střech; opatření na využití šedé vody; opatření pro řízenou dotaci podzemních vod	16.07.2025	30.04.2026	700 000 000
87. výzva	Podpora preventivních opatření proti povodním a suchu	Budování a modernizace komplexního systému předpovědní služby zahrnující budování a modernizaci měřicích sítí, infrastruktury a nástrojů systémů včasné výstrahy na celostátní úrovni. Pro obce/města/kraje	13.08.2025	30.04.2026	100000000 Vyčerpaná alokace
88. výzva	Podpora preventivních opatření proti povodním a suchu	Budování a modernizace komplexního systému předpovědní služby zahrnující budování a modernizaci měřicích sítí, infrastruktury a nástrojů systémů včasné výstrahy na celostátní úrovni. Pouze OSS a státní podniky	01.10.2025	15.05.2026	110 000 000
105. výzva	Hospodaření se srážkovými vodami	Realizace opatření ke zpomalení odtoku, pro vsak, retenci a akumulaci srážkové vody vč. jejího dalšího využití; realizace zelených střech; opatření na využití šedé vody; opatření pro řízenou dotaci podzemních vod	17.06.2026	17.12.2026	200 000 000

STAV 87. VÝZVY

Specifický cíl 1.3 – Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům

Opatření 1.3.5 – Podpora preventivních opatření proti povodním a suchu, zejména budování, rozšíření, zkvalitnění a obnova monitorovacích, předpovědních, hlásných, výstražných a varovných systémů; zpracování digitálních povodňových plánů, zpracování analýzy odtokových poměrů.

Otevřena: **13. 8. 2025 – (30.4.2026) 19. 9. 2025 z důvodu naplnění alokace výzva předčasně ukončena**

Alokace: **100 000 000 Kč**

Žadatel: **obce/města/kraje**

Podpora: **50-85% CZV dle opatření**

Stav aktivních žádostí: 153 s Příspěvkem EU ve výši 300 mil. Kč

BUDOUCNOST....

Strategický rámec politiky soudržnosti 2028+ v ČR – byl projednán vládou v červenci 2025, představuje východisko pro další jednání. Popisuje mj. předpokládané oblasti podpory v oblasti vod (napříč různými budoucími „programy“).

- infrastruktura pro zásobování pitnou vodou, ochrana vodních zdrojů a budování záložních zdrojů vody.
- opatření ke zpomalení odtoku, pro vsak, retenci a akumulaci srážkové vody včetně jejího dalšího využití, opatření pro řízenou dotaci podzemních vod
- podpora budování a modernizace ČOV a kanalizací v souvislosti s novelizací směrnice o čištění městských odpadních vod, včetně podpory úspory vod v průmyslu
- podpora úspory vody a recyklace vč. digitalizace vodního sektoru pro lepší monitoring a kontrolu

V některých oblastech se předpokládá využití finančních nástrojů (zvláště u ČOV)

Výzkum - Centrum Voda

- 8 partnerů / 6,5 roku / více než 175 výstupů

Budeme mít v roce 2050 dostatek vody?

Díky Centru voda na to známe odpověď:

- 💧 Kolik vody bude ČR potřebovat – a jak ji zajistit
- 💧 Které zdroje budou vysychat, i když to dnes ještě nevidíme
- 💧 Kde a jak posilovat zásoby podzemní vody (např. pomocí řízené dotace)
- 💧 Jaká nová rizika a polutanty řešit – a kde zbytečně neutrácet veřejné prostředky

Centrum voda přináší klíčová data pro strategické rozhodování státu, krajů i obcí v oblasti vodního hospodářství. Bez těchto dat nelze odpovědně plánovat budoucnost vody v ČR.

VÝZKUMNÝ ÚSTAV
VODOHOSPODÁŘSKÝ
T.G. MASARYKA
veřejná výzkumná instituce

Český
hydrometeorologický
ústav

OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVVO a osvěta o vodě

Osvětové a dobrovolnické projekty NNO

Program na podporu projektů NNO a dotace Pilíře EVVO (SFŽP)

Příklady projektů z Programu NNO

💧 **Osvěta a EVVO v rámci Dunajského umělce** (Sdružení MOP ČSOP)

💧 **Retence vody a spolupráce s obcemi jako šance pro biodiverzitu** (Institut pro udržitelný rozvoj)

💧 **Zachraňme studánky**, Národní registr pramenů a studánek (Mladí ochránci přírody)

💧 **Voda, sucho a povodně v krajině Hané** (ČSOP Iris Prostějov)

Příklady projektů z Pilířů EVVO

💧 **Počítáme s vodou** (ČSOP Koniklec)

💧 **Badatelství – klíčová kompetence pro planetu** (TEREZA, vzdělávací centrum, z.ú.)

SPOLUFINANCOVÁNO

EVROPSKOU UNIÍ

Děkuji za pozornost.

INVESTICE
DO ČISTÉ
BUDOUCNOSTI

OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ
PROSTŘEDÍ
WWW.OPZP.CZ

